

ПРОГРАМА КОАЛІЦІЇ

для проекту «Музеї без бар'єрів» - Коаліція польських і українських музеїв для професійного обслуговування неповносправних відвідувачів, співфінансованого з

з фондів програми транскордонного співробітництва Польща - Білорусь - Україна 2007-2013

Бачення розвитку музейництва для неповносправних відвідувачів

Музей ХХІ століття відкритий для всіх відвідувачів, доступний для осіб з особливими потребами незалежно від виду їхньої неповносправності. Має відповідно підготовлених працівників, котрі, використовуючи знання про потреби і обмеження неповносправних відвідувачів/екскурсантів, впроваджують їх у світ мистецтва і культури за допомогою активних технік передачі інформації та активізуючих методів навчання, з використанням сучасного обладнання і програмного забезпечення. Є важливою ланкою в мережі суб'єктів, які працюють для осіб з особливими потребами та їх оточення.

Декларація волі Коаліціантів

З метою забезпечення польським та українським музеям довгострокової підтримки, також після закінчення проекту, створюється Коаліція для професійного обслуговування неповносправного відвідувача.

Коаліція планує розробляти і розвивати довготермінові заходи, спрямовані на підтримку музеїв перш за все шляхом розбудови мережі співпраці музеїв з інституціями та громадськими організаціями, що працюють для неповносправних осіб, поширення добрих практик у сфері обслуговування неповносправних відвідувачів і професіоналізації діяльності музейного персоналу.

Завданням Коаліції є знаходження стабільного місця і ролі для музеїв серед інституцій, що займаються супроводом неповносправних осіб у їхньому розвитку, підтримання високої якості заходів, що включені в оферту/пропозицію, адресовану неповносправним відвідувачам, а також пошук нових сфер активності музеїв у місцевих громадах, які є центром громадського життя.

Стратегічна мета Програми

Стратегічною метою Програми є формування і розвиток мережі транскордонного співробітництва польських і українських музеїв, а також суб'єктів, що працюють у сфері надання неповносправним особам доступу до культурних благ.

Основні цілі Програми:

1. Полегшення музеям доступу до сучасних навчально-освітніх і виставкових програм
2. Створення умов для розширення кваліфікації музейних лекторів/едукаторів
3. Розквартирування і інтегрування місцевих громад навколо музеїв – формування суспільної підтримки для професійного обслуговування неповносправних відвідувачів.

Пропонована ініціатива та її цілі відповідають на проблеми музейників та неповносправних осіб, дають шанс переконати до співпраці різних інституційних і громадських партнерів, формуючи площину для використання їхнього потенціалу для зміцнення потенціалу музеїв.

Завдання Програми:

1. Освіта і поширення досвіду
 - а) трансфер знань і досвіду, зокрема, шляхом організації навчань/тренінгів, конференцій, Інтернет-портал «Музеї без бар'єрів»
 - б) здійснення інформаційних заходів у сфері обслуговування неповносправного клієнта в закладах культури та інших суб'єктах
 - в) поширення добрих практик, зокрема, через організації конкурсів добрих практик для професійного обслуговування неповносправного відвідувача
2. Формування та підтримання якості обслуговування неповносправного клієнта
 - а) розробка стандартів обслуговування неповносправного клієнта в польських і українських музеях,
 - б) здійснення інформаційних і консалтингових заходів у сфері стандартів обслуговування неповносправних осіб в музеях.
 - в) моніторинг рівня доступності музеїв для неповносправних осіб,
 - г) оцінка програм, проектів та інновацій через призму доступності музейних закладів для неповносправних людей
3. Розвиток Коаліції
 - а) організація щорічних зустрічей партнерств,
 - б) розширення складу партнерств шляхом залучення інших інституцій і організацій, важливих для розвитку доступності музеїв для осіб з особливими потребами,

Рамкова Програма Дій/Заходів:

1. Конкурс добрих практик

Модель конкурсу передбачає опис доброї практики згідно схеми: **потреба – дії/заходи – результати**

Конкурс добрих практик матиме **на меті**:

- створення простих і функціональних описів добрих практик, що відповідають цілям Програми,
- просування/реклама модельних вирішень/розв'язань,
- розповсюдження як концепцій добрих практик, так і окремих конкретних практик, опрацьованих в рамках Програми у музейних колах

Добрі практики будуть оцінюватись згідно таких **критеріїв**:

- універсальність – може бути використана у всіх музеях;
- результативність – динамічно і влучно відповідає на конкретну потребу музею або виниклу проблему;
- ефективність – реалізована, перевірена на практиці і дає видимі результати;
- інноваційність – містить нетрадиційні вирішення/розв'язання

Взірцеві теми конкурсів, що містяться в рамках добрих практик:

- 1) Малий центр – конкурс для локальних/місцевих музеїв на програму використання їх індивідуальних можливостей для професіоналізації обслуговування неповносправного клієнта,
- 2) Заплануй виставку – конкурс для музеїв на включення неповносправних осіб у пошук тем виставок
- 3) Пошукай партнера – конкурс для музеїв на виставкові заходи із залученням громадських партнерів, які підтримують неповносправних.

2. Опрацювання стандартів обслуговування неповносправних відвідувачів у польських і українських музеях

Стандарти включатимуть базову тріаду обслуговування, що враховує **організацію простору – професіоналізм персоналу в обслуговуванні – елементи, що активізують відвідувача**

1. організація простору - критерії: **доступність** виставкових **об'єктів**, просторова композиція: неповносправний **відвідувач – екскурсовод**, і,
2. професіоналізм обслуговування: наявність **підготовлених/навчених лекторів/«едукаторів»**, підготовка **всього персоналу** до контакту з неповносправним відвідувачем, **практичне застосування принципів** обслуговування екскурсанта/відвідувача,

3. елементи, що **активізують** відвідувача – критерії: можливість **самостійного відкриття** деталей виставки, **інформація для підтримання самостійності** неповносправного екскурсанта, багаторівневість сприйняття, що дає можливість **залучати неповносправного відвідувача** з різними видами вад

Типові заходи, спрямовані на опрацювання стандартів:

- 1) Підготовка опису заходів, що оцінюються в рамках стандартів,
- 2) Підготовка процедури оцінки стандартів
- 3) Розробка та проведення навчань з підготовки спеціалістів, які займатимуться оцінкою впровадження стандартів

Коаліція буде вести перелік і розмістить на порталі список стандартизованих музейних закладів

Коаліція опрацює і підготує взірець сертифікату, який признаватимуть музеям, що відповідатимуть стандартам «Обслуговування неповносправного відвідувача».

3. Навчально-освітні заходи

Навчально-освітні заходи вестимуться на базі утвореної в рамках проекту Академії з підготовки персоналу музеїв.

Академія має доступ до новаторських навчально-освітніх програм польських і зарубіжних експертів, а також відповідно підготовлені кадри для їх реалізації. Додатково Академія має у своєму розпорядженні аудіовізуальне і мультимедійне обладнання, що дає можливість проведення практичних занять.

Заходи будуть проводитись у рамках отриманого дофінансування, а в періоди, коли такої можливості не буде – на платній основі – у формі відшкодування затрат на оплату праці викладачів, покриття видатків на матеріали і амортизацію обладнання/комунікацій.

Планується така пропозиція навчально-освітніх заходів:

- а) Навчання з підготовки лекторів/«едукаторів» і музейних працівників – базовий курс, який вводитиме працівника у тематику обслуговування неповносправних відвідувачів,
- б) Майстер-класи з підвищення кваліфікації/удосконалення – заходи, спрямовані на поглиблення і розширення набутих раніше компетенцій/знань шляхом проведення тематичних тренінгів, присвячених конкретним видам неповносправності та специфіці роботи з відвідувачами даного виду неповносправності,
- в) Форум музейників-практиків – платформа обміну досвідом, реалізована в рамках діючого порталу «Музеї без бар'єрів», що об'єднує лекторів-практиків, котрі діляться здобутими в результаті роботи досвідом і практичними вирішеннями, а також труднощами, які можуть появлятися в контактах з

неповносправними відвідувачами, суспільним сприйняттям діяльності та оцінкою самих людей з особливими потребами.

г) стипендіальна програма (після отримання зовнішнього фінансування на ці цілі) для молодих працівників музеїв, які у сертифікованих музеях набуватимуть вміння у сфері обслуговування неповносправних відвідувачів, роботи у групі, орієнтованій на відвідувача, та співпраці з громадськими партнерами.

4. Співпраця Коаліції з громадськими суб'єктами та установами

Беручись за формування відкритості музейників на всіх клієнтів, зокрема неповносправного, Коаліція бачить необхідність взаємодії з громадськими партнерами у локальному/місцевому, регіональному і транскордонному вимірах. Взаємовигідна співпраця дасть можливість формувати систему підтримки музеїв, які візьмуться за впровадження змін у систему свого дотеперішнього функціонування з одночасним збагаченням пропозиції/оферти особистого розвитку неповносправних осіб шляхом їхньої участі в культурі за посередництвом професійного суб'єкта, приведеного у відповідність до потреб обслуговування неповносправних відвідувачів.

Ключові заходи для підтримки життєздатності Коаліції та розширення мережі співпраці:

- 1) Щорічна дискусійна панель експертів, практиків і органів місцевого самоврядування, під назвою «Музей не може бути кращим» – ініціатива, що об'єднує всіх зацікавлених впровадженням інновацій, спрямованих на підтримку відкритості на клієнта музею, а також включення/залучення музею в життя місцевої громади мешканців. Результатом панелей буде видання в електронній версії та розміщення на Інтернет-сторінці найважливіших нових вирішень в музейній роботі, що будуть оцінені експертами, як такі, що розвивають і посилюють професійність роботи з клієнтом, зокрема, з неповносправними відвідувачами,
- 2) Піврічні зустрічі коаліціантів з аплікантами Коаліції. Метою зустрічей буде знайомство з аплікантами, презентація рекомендацій членам мережі або визначених Коаліцією експертів, а також голосування питання прийняття до Коаліції нових членів.
- 3) «Нічого про нас без нашої участі» – доповнення програми діяльності коаліції у співпраці з громадськими організаціями, що працюють з неповносправними, а також із співпрацюючими з Коаліцією неповносправними, рекомендованими ними організаціями та інституціями. Результатом реалізованих заходів буде верифікація плану заходів Коаліції, що в режимі реального часу враховуватиме зміни, пов'язані з потребами неповносправних людей та соціально-економічним умовами Коаліціантів.

Muzeum Regionalne w Stalowej Woli
ul.Sandomierska 1
37-464 Stalowa Wola
Tel: +48 15 844 85 56, Fax: +48 15 844 85 57
akademia@muzeum.stalowawola.pl
www.muzeum.stalowawola.pl

Program Współpracy Transgranicznej
Polska-Białoruś-Ukraina 2007-2013
jest współfinansowany ze środków
Unii Europejskiej

